

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon
L. Teeuw

Kenmerk
1969188435

Zuidhorn
16 juli 2024

Onderwerp

Programma Aanleiding Wind op Zee (PAWOZ)

Geachte leden van de raad,

U ontvangt deze brief omdat het college eraan hecht u te informeren over het Programma Aanleiding Wind Op Zee (PAWOZ). Dit Rijksprogramma en recente ontwikkelingen qua waterstofproductie hebben ook mogelijke impact op de gemeente Westerkwartier. In deze beknopte raadsbrief informeren we u hierover.

Wat houdt het Programma PAWOZ in?

Het Programma PAWOZ is een Rijksprogramma, waarvan de bevoegdheid bij de minister van Klimaat en Groene Groei ligt. Het onderzoekt de mogelijkheden voor toekomstige kabel- en leidingroutes vanaf de Noordzee naar Eemshaven. Bij het zoeken naar verbindingsmogelijkheden komen we onder andere de volgende gebieden tegen:

- de Wadden- en Waddeneilanden;
- het UNESCO Werelderfgoed de Waddenzee;
- Natura 2000 gebieden;
- hoogwaardige landbouwgebieden;
- het industrieterrein Eemshaven;
- het Eems-Dollard verdragsgebied;

De aanleg van de kabels en leidingen kan invloed hebben op de lokale omgeving. Natuur, landbouw, mensen en organisaties in de omgeving kunnen hierdoor positief of negatief in hun belangen worden geraakt.

Routes binnen PAWOZ

Zie de bijgevoegde factsheet (zie bijlage 1) met de mogelijke routes die binnen Pawoz worden onderzocht. De minister heeft recentelijk ook besloten om het windpark TNW (Ten Noorden van de Wadden) aan te wijzen als demonstratielocatie voor waterstofproductie op zee (500 MW). Dit betekent dus dat er elektriciteit én waterstof gaat worden afgevoerd vanaf zee. Hierdoor zijn zowel op zee als op land verschillende infrastructurele aanpassingen noodzakelijk.

Meerdere fases en planning

Voornemen en participatie

Het voornemen is in april 2022 gepubliceerd met voorstellen voor participatie gedurende het gehele proces.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau / Vaststelling NRD

Begin 2023 is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld. Alle zienswijzen zijn door de betrokken overheden meegenomen bij het opstellen van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin is vastgelegd welke informatie in het MER wordt opgenomen.

Ontwerpprogramma

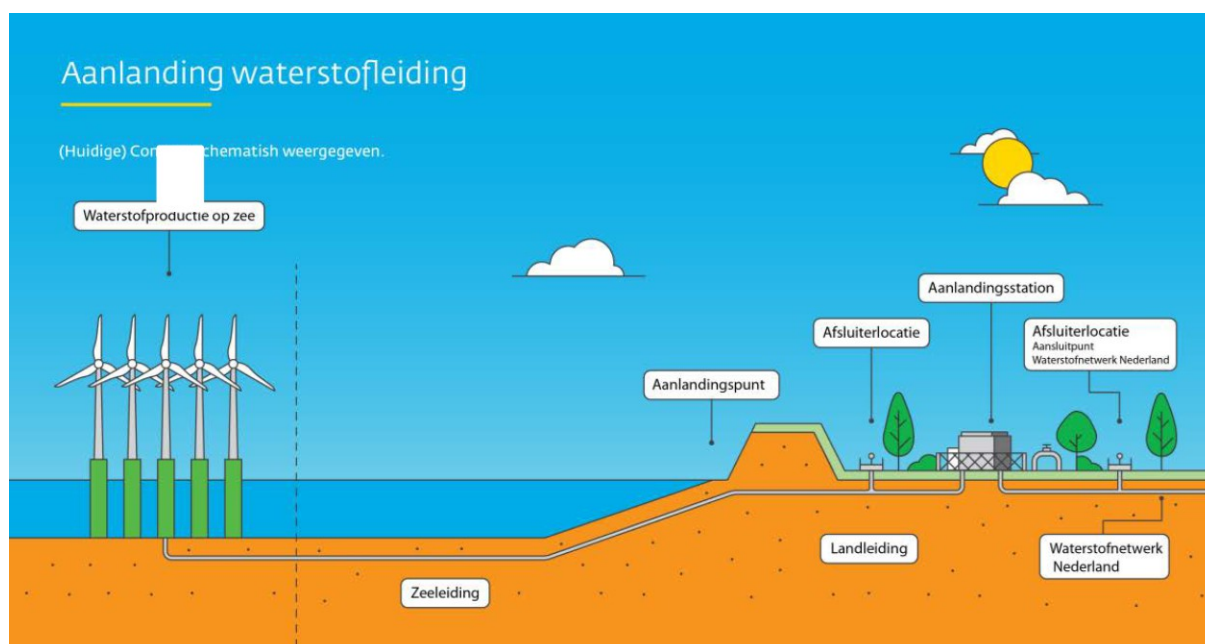
Op basis van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zijn uitgebreide routenotities (deel 1+2) opgesteld in 2023. Daarnaast wordt een Integrale effecten analyse (IEA) en plan MER-studie uitgevoerd tot de zomer 2024. Deze studies vormen de input voor het ontwerpprogramma, met daarin een voorlopige keuze van de minister voor de haalbare route(s) voor de aanlanding van windenergie op zee naar land.

Vaststellen programma en uitvoering

Na besluitvorming door de minister en ter inzage legging, wordt het programma definitief (medio 2025) en kan gestart worden met de verdere uitvoering in de periode 2025-2033.

Perspectief Westerkwartier

Dit najaar zal meer duidelijk worden over de routekeuze voor de aanlanding van wind op zee. In het noordelijke gedeelte van het Westerkwartier zijn - afhankelijk van de routekeuze na 2030 - mogelijk ruimtelijke aanpassingen nodig voor de aanlanding van waterstof. Voor wat betreft het transport van waterstof, is de verwachting dat we het niet alleen redden met de bestaande gasinfrastructuur en nieuwe infrastructuur moeten aanleggen. Deze infrastructuur sluit aan op toekomstig Waterstof Netwerk Nederland (zie figuur 1). De aanleg van elektriciteitskabels op land geldt niet voor het Westerkwartier.

Figuur 1 Een schematische weergave van een waterstofverbinding. Het aanlandingsstation en de afsluiterlocatie(s) zijn nu ingetekend achter de zeedijk, maar kunnen in de praktijk straks ook verder landinwaarts komen te liggen.

Bevoegdheid raad

Wij sturen u deze brief ter kennisgeving. Het programma PAWOZ is bindend voor de Rijksoverheid en betekent het nodige in de uitvoering voor de betrokken netbeheerders.

Overige betrokkenen

Bij het programma PAWOZ zijn diverse stakeholders betrokken, waaronder ook de uitvoerende partijen Tennet en Gasunie. Het programma heeft raakvlakken met andere rijksprogramma's (VAWOZ, Waterstof, Waddengebied). Door middel van omgevingsbijeenkomsten worden tal van gebiedsstakeholders betrokken.

Gebiedsgelden

Er worden gebiedsgelden ter beschikking gesteld vanuit het programma PAWOZ. De eerste tranche richtte zich vooral en met name op de aanlanding en de gebiedsinvesteringen in Het Hogeland. De tweede tranche gebiedsgelden worden breder ingezet en naar verwachting kan

ook de gemeente Westerkwartier hierop aanspraak gaan maken. Deze voorwaarden worden op een later moment nog bekend gemaakt, naar verwachting eind 2024.

Extra toelichting achtergrond PAWOZ

In het Klimaatakkoord is afgesproken om de Nederlandse energievoorziening te verduurzamen. Hiermee wordt de CO₂-uitstoot verminderd, en de klimaatverandering tegengegaan. De opwek van windenergie biedt kansen om dit te doen, maar daar is veel ruimte voor nodig. Op zee is deze ruimte voor wind voorhanden. Daarom werken we aan windparken op zee. Om de opgewekte groene energie aan land te krijgen, is een goede aansluiting essentieel. Op deze wijze verduurzaamt het Rijk ook (Noord-)Nederland.

Vervolgstappen

Na de zomer wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd voor volks- vertegenwoordigers van de gemeente Westerkwartier, gemeente Het Hogeland en Provinciale Staten van Groningen. Daarbij wordt uitgebreid stil gestaan bij de inhoud van het Rijksprogramma en de werkzaamheden de komende maanden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester
R. Kleijnen, secretaris